

สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๗๑
วันจันทร์ที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๘
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาทบทวนบทบัญญัติของร่างรัฐธรรมนูญในภาค ๓ หลักนิติธรรม ศาล และองค์กรตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตย สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การพิจารณาทบทวนบทบัญญัติในภาค ๓ หลักนิติธรรม ศาล และองค์กรตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตยเกี่ยวกับการพิจารณابันทึกเจตนารมณ์นั้น ที่ประชุมเริ่มพิจารณาตั้งแต่ร่างมาตรา ๒๑๗ ต่อเนื่องไปจนถึงสิ้นสุดที่ร่างมาตรา ๒๕๕ รวมแล้วเสร็จ ๓๙ ร่างมาตรา

ในส่วนการพิจารณาทบทวนบทบัญญัตินั้น ที่ประชุมเห็นควรให้มีการปรับแก้ถ้อยคำในร่างมาตรา ๒๑๙ ซึ่งบัญญัติไว้ว่า

“การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นอำนาจของศาล ซึ่งต้องดำเนินการให้เป็นไปโดยยุติธรรมตามหลักนิติธรรม ตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ผู้พิพากษาและตุลาการมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาคดีโดยปราศจากอคติทั้งปวง และต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่เหมาะสมกับประเภทคดีที่ต้องพิจารณาพิพากษา

ผู้พิพากษาและตุลาการจะเป็นข้าราชการการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มิได้ การแต่งตั้ง การโยกย้าย การเลื่อนเงินเดือน และการเลื่อนตำแหน่ง ผู้พิพากษาและตุลาการต้องมีหลักประกันความเป็นอิสระ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

วินัยและการลงโทษทางวินัยผู้พิพากษาและตุลาการโดยองค์กรบริหารงานบุคคลของศาลต้องมีหลักประกันในการใช้สิทธิอุทธรณ์โดยตรงไปยังศาลชั้นสูงสุดที่ผู้พิพากษาหรือตุลาการนั้นสังกัดอยู่ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” นั้น

ที่ประชุมเห็นควรให้นำประเด็นเรื่อง “เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้พิพากษาและตุลาการ” ซึ่งเป็นหลักการเดิมตามมาตรา ๒๐๒ วรรคหนึ่ง ในรัฐธรรมนูญฉบับ ปี ๒๕๕๐ มาปรับปรุงโดยเพิ่มความ “ในกรณีมีการเพิ่มเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ให้ปรับเพิ่มเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของผู้พิพากษาหรือตุลาการขึ้นเป็นไปตามสัดส่วน” เขียนไว้ในมาตรา ๒๑๙ ด้วย ทั้งนี้ บัญญัติไว้เป็นวรรคสี่ เพื่อให้มีความครอบคลุม สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งในเบื้องต้นที่ประชุมเห็นชอบให้เขียนความในร่างมาตรา ๒๑๙ เพิ่มเป็นวรรคสี่ ดังนี้

“เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้พิพากษาและตุลาการ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ทั้งนี้ จะนำระบบบัญชีเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับมิได้ เมื่อมีการเพิ่มเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งข้าราชการพลเรือนให้ปรับเพิ่มเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของผู้พิพากษาหรือตุลาการขึ้นเป็นไปตามสัดส่วน”

นอกจากนี้ ในส่วนการพิจารณำบันทึกเจตนารมณ์ในแต่ละร่างมาตรานั้น ที่ประชุมได้มีการปรับแก้ ถ้อยคำในบางร่างมาตรา ได้แก่ ร่างมาตรา ๒๓๓ ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วย “คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และการกระทำอันเป็นการต้องห้ามในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งประธานศาลรัฐธรรมนูญ และตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยศาลรัฐธรรมนูญและวิธี พิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีข้อกำหนดห้ามมิให้ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งในองค์กรตาม รัฐธรรมนูญซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ มาก่อน เข้ารับการสรรหา และการพ้นจากตำแหน่งเมื่อมีอายุครบ เจ็ดสิบปีบริบูรณ์” นั้น

การบันทึกเจตนารมณ์ในร่างมาตรา ๒๓๓ ควรเขียนประเด็น “การกำหนดข้อห้าม มิให้ผู้เคย ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐมาก่อน เข้ารับการสรรหาเป็น ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยศาลรัฐธรรมนูญและวิธี พิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญบัญญัติ” เพิ่มไว้ในบันทึก เพื่อสะท้อนถึงเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญอย่าง ชัดเจนว่า “ไม่ประสงค์ให้ผู้เคยดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ มาก่อน มีสิทธิเข้ารับการสรรหาด้วย” ซึ่งในเบื้องต้นที่ประชุมเห็นชอบให้ปรับเพิ่มความในบันทึกเจตนารมณ์ ของร่างมาตรา ๒๓๓ โดยเขียนแยกเป็นสองส่วน ดังนี้

“-คงหลักการเดิมตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ โดยกำหนดให้คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การพ้น จากตำแหน่งก่อนวาระ และการกระทำอันเป็นการต้องห้ามในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งเป็นไปตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยศาลรัฐธรรมนูญและวิธีพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ

- เพิ่มหลักการใหม่โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญจะต้องมีข้อกำหนดห้ามมิให้ผู้เคย ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ มาก่อน เข้ารับการสรรหา”

นางสาวดวงจิตร์ ก่อเจริญวัฒน์

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

ผู้สรุปผลการประชุม

ว่าที่เรือดรี ยุทธนา สำเภาเงิน

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

ตามข้อบังคับ ฯ ข้อ ๘๗

ผู้ตรวจทาน

